БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

БАЯН-ОВОО СУМЫН ЗАСАГ ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗРЫН 2021 ОНЫ САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛД ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Аудитын код: БНА-2021/28/СТА-ТШЗ

Баянхонгор 2021 он	Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга бөгөөд Тэргүүлэх аудитор: Б.Мөнхбат Утас: 99007576 Цахим хаяг: munkhbatb@audit.gov.mn Хэлтсийн дарга бөгөөд аудитын менежер: А.Цээням Утас: 88089024 Цахим хаяг: tseenyama@audit.gov.mn Аудитор: Б.Нарангэрэл Утас: 99009293 Цахим хаяг: Narangerelb@audit.gov.mn Цахим хуудас: www.audit.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
АОУС	Аудитын Олон Улсын Стандарт

Агуулга

1.Төрийн аудитын санал, дүгнэлт /Эх хувь/ 3
2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан 5
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан 5
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан 6
2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан 8
2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан 9
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан 10
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан 11
3.Аудитын тайлан 13
3.1. Ерөнхий зүйл 13
3.2. Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүй 13
3.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн үндсэн бодлого, дотоод хяналт 14
3.4. Материаллаг байдал 14
3.5. Санхүүгийн тайлангийн үзүүлэлтүүд 14
3.6. Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт санхүүжилт 15
3.7. Шилэн дансны мэдээлэл 17
3.8. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт 17
3.9. Аудитын илрүүлэлт 18
Залруулсан алдаа 18
Зөвлөмж өгөхөөс бусад байдлаар шийдвэрлэсэн алдаа, зөрчил 18
Аудитын зөвлөмж 18
3.10. Балансын дараах үйл явдал болон дараагийн аудитаар авч үзэх анхаарал татахуйц бусад чухал асуудлууд 18
4. Менежментийн захидал 19
5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт 21

БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
64101 Баянхонгор аймаг,
Баянхонгор сум, Номгон баг
Утас, факс 7044 2584
E-mail; bayankhongor@audit.gov.mn

2021. 02. 25 № 2/100

танай ____________ -ны № ____________ -т

БАЯН-ОВОО СУМЫН ЗАСАГ
ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗРЫН
ДАРГА М.ЖАВЗАНСҮРЭН ТАНАА

АУДИТЫН САНАЛ ДҮГНЭЛТ

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Баян-Овоо сумын Засаг даргын тамгын газрын 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Баян-Овоо сумын Засаг даргын тамгын газрын 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл материаллаг алдаагүй, Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, Сангийн сайдын баталсан холбогдох журамд нийцүүлэн үнэн зөв, шударга толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан Санхүүгийн тайлангийн аудитын журам, гарын авлагын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Бусад мэдээлэл

Байгууллагын удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ. Байгууллагын жилийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 3 зорилтын хүрээнд 64 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөснөөс 100 хувийн гүйцэтгэлтэй гэж тайлагнасан байна.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох

ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА
ЗӨРЧИЛГҮЙ
САНАЛ ДҮГНЭЛТ

бүртгэлийн олон улсын стандарт, Сангийн сайдын баталсан журам, зааврын дагуу үнэн зөв, шударга бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэж болох материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтуудыг хэрэгжүүлэх хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдаанаас үүссэн материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар түүнийг бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА БӨГӨӨД ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР Б.МӨНХБАТ

ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Данс ы код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**47,866,259.26**	**48,381,104.11**
33	**АВЛАГА**	2,197,749.26	1,600,000.00
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	597,749.26	00.00
335	**Бусад авлага**	1,600,000.00	1,600,000.00
3351	Байгууллагаас авах авлага	1,600,000.00	1,600,000.00
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	45,668,510.00	46,781,104.11
351	**Түүхий эд материал**	4,472,230.00	8,881,230.00
35110	Тусгай зориулалттай материал	4,472,230.00	8,881,230.00
354	**Хангамжийн материал**	41,196,280.00	37,899,874.11
35410	Бичиг хэргийн материал	2,173,400.00	1,257,820.00
35420	Аж ахуйн материал	7,504,400.00	8,428,554.11
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	940,000.00	100,000.00
35450	Барилгын засварын материал	1,005,500.00	1,005,500.00
35470	Бусад хангамжийн материал	29,572,980.00	27,108,000.00
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**1,564,462,413.23**	**1,699,315,225.83**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	1,564,462,413.23	1,699,315,225.83
392	**Биет хөрөнгө**	1,503,708,413.23	1,637,898,225.83
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,316,822,222.00	1,332,434,922.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-150,401,544.11	-208,315,945.95
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	206,304,800.00	309,004,800.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-82,499,778.46	-93,334,071.83
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	189,722,754.00	262,489,674.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-98,249,195.59	-127,079,361.20
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	48,731,021.13	47,901,021.13
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-28,676,979.03	-32,397,145.85
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	152,972,400.00	212,972,400.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-56,817,286.71	-71,578,066.47
39216	Дуусаагүй барилга, байгууламж	5,800,000.00	5,800,000.00
393	**Биет бус хөрөнгө**	60,754,000.00	61,417,000.00
39301	Програм хангамж	265,000.00	780,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-265,000.00	-117,000.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	60,754,000.00	60,754,000.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**1,612,328,672.49**	**1,747,696,329.94**
4	**НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР**	**00.00**	**15,158,855.00**
41	**БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР**	00.00	15,158,855.00
413	**Өглөг**	00.00	15,158,855.00
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	00.00	15,158,855.00
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**1,612,328,672.49**	**1,732,537,474.94**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	1,612,328,672.49	1,732,537,474.94

511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	525,709,281.22	525,709,281.22
51101	Өмч: - төрийн	525,709,281.22	525,709,281.22
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	762,170,049.47	893,816,151.92
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	762,170,049.47	773,607,349.47
51220	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	120,208,802.45
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	324,449,341.80	313,012,041.80
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**1,612,328,672.49**	**1,747,696,329.94**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**629,468,440.00**	**686,761,140.11**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**330,283,340.00**	**236,505,674.11**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	330,283,340.00	236,505,674.11
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	330,283,340.00	236,505,674.11
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	869,500.00	660,000.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	329,413,840.00	235,845,674.11
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**299,185,100.00**	**450,255,466.00**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	17,544,300.00	69,895,366.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	17,544,300.00	51,665,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	00.00	18,230,366.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	281,640,800.00	380,360,100.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	281,640,800.00	380,360,100.00
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**418,638,285.38**	**556,403,329.71**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**418,638,285.38**	**556,403,329.71**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	411,789,784.40	547,334,420.12
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	174,714,701.00	228,511,039.00
210101	Үндсэн цалин	174,714,701.00	228,511,039.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	21,344,741.41	28,341,999.09
210201	Тэтгэврийн даатгал	14,515,851.92	19,766,457.65
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,769,547.03	2,402,609.01
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,410,518.08	1,806,175.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	331,713.68	395,609.43
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	3,317,110.70	3,971,148.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	20,796,852.75	37,736,286.58

210301	Гэрэл, цахилгаан	4,212,652.75	5,446,831.58
210302	Түлш, халаалт	16,534,200.00	32,289,455.00
210303	Цэвэр, бохир ус	50,000.00	00.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	36,573,224.60	45,452,863.00
210401	Бичиг хэрэг	2,310,240.00	2,858,680.00
210402	Тээвэр, шатахуун	32,260,084.60	33,863,103.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,444,200.00	1,343,200.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	159,700.00	120,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	399,000.00	7,267,880.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	2,397,000.00	1,864,500.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	660,000.00	1,290,500.00
210604	Урсгал засвар	1,737,000.00	574,000.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	9,058,600.00	4,142,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	5,207,600.00	4,142,000.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	3,851,000.00	00.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	47,374,150.00	33,383,233.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	45,326,150.00	29,930,693.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	00.00	300,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	00.00	342,900.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	209,000.00	00.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	00.00	524,800.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,839,000.00	1,979,000.00
210807	Газрын төлбөр	00.00	305,840.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	99,530,514.64	167,902,499.45
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3,998,300.00	32,915,700.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	462,500.00	441,800.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	95,069,714.64	134,544,999.45
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	6,848,500.98	9,068,909.59
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	4,112,900.00	900,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	4,112,900.00	900,000.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	123,303.73	3,564,028.81
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	123,303.73	3,564,028.81
2135	**Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	2,612,297.25	4,604,880.78
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	2,612,297.25	4,604,880.78
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**210,830,154.63**	**130,357,810.40**
225	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН**	19,995,809.47	10,149,007.95
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	19,995,809.47	10,149,007.95
4	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)**	-19,995,809.47	-10,149,007.95
5	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**190,834,345.16**	**120,208,802.45**

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**300,054,600.00**	**450,915,466.00**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**869,500.00**	**660,000.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	869,500.00	660,000.00
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	869,500.00	660,000.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	869,500.00	660,000.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**299,185,100.00**	**450,255,466.00**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	17,544,300.00	69,895,366.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	17,544,300.00	51,665,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	00.00	18,230,366.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	281,640,800.00	380,360,100.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	281,640,800.00	380,360,100.00
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**300,054,600.00**	**450,915,466.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**300,054,600.00**	**450,915,466.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**293,206,099.02**	**441,846,556.41**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	174,205,310.60	223,243,610.51
210101	Үндсэн цалин	145,628,179.54	223,243,610.51
210102	Нэмэгдэл	28,577,131.06	00.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	21,585,631.07	27,980,688.32
210201	Тэтгэврийн даатгал	14,628,599.01	19,035,392.36
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,742,390.56	2,236,399.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,393,899.86	1,788,999.85
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	335,941.92	447,198.85
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	3,484,799.72	4,472,698.26
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	17,813,100.00	22,429,992.36
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,694,900.00	4,935,892.36
210302	Түлш, халаалт	15,118,200.00	17,494,100.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	36,824,224.60	37,093,340.00
210401	Бичиг хэрэг	2,469,840.00	4,118,440.00
210402	Тээвэр, шатахуун	32,260,084.60	30,586,600.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,182,600.00	1,183,500.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	299,700.00	360,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	612,000.00	844,800.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	5,474,000.00	2,855,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	3,000,000.00	2,475,000.00

210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	200,000.00	200,000.00
210604	Урсгал засвар	2,274,000.00	180,000.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	9,199,680.00	4,142,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	5,207,600.00	4,142,000.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	3,992,080.00	00.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	23,764,152.75	74,338,725.22
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	21,121,652.75	70,325,735.22
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	00.00	300,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	00.00	595,350.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	3,500.00	68,000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	35,000.00	140,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	2,604,000.00	2,603,800.00
210807	Газрын төлбөр	00.00	305,840.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	4,340,000.00	49,763,200.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	4,240,000.00	49,063,200.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	100,000.00	700,000.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**6,848,500.98**	**9,068,909.59**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	4,112,900.00	900,000.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	2,712,900.00	00.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,400,000.00	900,000.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	123,303.73	3,564,028.81
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	123,303.73	3,564,028.81
2135	**Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	2,612,297.25	4,604,880.78
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	2,612,297.25	4,604,880.78
7	**САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ**	**00.00**	**00.00**
8	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)**	00.00	00.00
9	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**	00.00	00.00
10	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	00.00	00.00

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C08	**2019 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**525,709,281.22**	**324,449,341.80**	**762,170,049.47**	1,612,328,672.49
D01	**2019 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**525,709,281.22**	**324,449,341.80**	**762,170,049.47**	1,612,328,672.49

D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	11,437,300.00	11,437,300.00
D03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**525,709,281.22**	**324,449,341.80**	**773,607,349.47**	1,623,765,972.49
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	00.00	-11,437,300.00	00.00	-11,437,300.00
D08	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	120,208,802.45	120,208,802.45
D09	**2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**525,709,281.22**	**313,012,041.80**	**893,816,151.92**	1,732,537,474.94

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны			
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
1	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**				
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	381,360,100.00	377,456,071.19	3,904,028.81	99.0
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	381,360,100.00	377,456,071.19	3,904,028.81	99.0
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	380,460,100.00	376,556,071.19	3,904,028.81	99.0
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	223,634,500.00	223,243,610.51	390,889.49	99.8
210101	Үндсэн цалин	223,634,500.00	223,243,610.51	390,889.49	99.8
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	27,980,700.00	27,980,688.32	11.68	100.0
210201	Тэтгэврийн даатгал	19,035,400.00	19,035,392.36	7.64	100.0
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,236,400.00	2,236,399.00	1.00	100.0
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,789,000.00	1,788,999.85	0.15	100.0
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	447,200.00	447,198.85	1.15	100.0
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,472,700.00	4,472,698.26	1.74	100.0
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	22,430,000.00	22,429,992.36	7.64	100.0
210301	Гэрэл, цахилгаан	4,540,000.00	4,935,892.36	-395,892.36	108.7
210302	Түлш, халаалт	17,890,000.00	17,494,100.00	395,900.00	97.8
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	38,625,800.00	37,093,340.00	1,532,460.00	96.0
210401	Бичиг хэрэг	4,122,200.00	4,118,440.00	3,760.00	99.9
210402	Тээвэр, шатахуун	32,040,000.00	30,586,600.00	1,453,400.00	95.5
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,258,800.00	1,183,500.00	75,300.00	94.0
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	360,000.00	360,000.00	0.00	100.0
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	844,800.00	844,800.00	0.00	100.0
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	3,173,000.00	2,855,000.00	318,000.00	90.0
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	2,493,000.00	2,475,000.00	18,000.00	99.3

210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	500,000.00	200,000.00	300,000.00	40.0
210604	Урсгал засвар	180,000.00	180,000.00	0.00	100.0
2107	**Томилолт, зочны зардал**	4,142,000.00	4,142,000.00	0.00	100.0
210702	Дотоод албан томилолт	4,142,000.00	4,142,000.00	0.00	100.0
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	9,262,800.00	9,048,240.00	214,560.00	97.7
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	5,143,500.00	5,035,250.00	108,250.00	97.9
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	300,000.00	300,000.00	0.00	100.0
210803	Даатгалын үйлчилгээ	617,300.00	595,350.00	21,950.00	96.4
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	68,000.00	68,000.00	0.00	100.0
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	140,000.00	140,000.00	0.00	100.0
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	2,604,000.00	2,603,800.00	200.00	100.0
210807	Газрын төлбөр	390,000.00	305,840.00	84,160.00	78.4
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	51211300.00	49763200.00	1,448,100.00	97.2
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	50,511,300.00	49,063,200.00	1,448,100.00	97.1
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	700,000.00	700,000.00	0.00	100.0
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	900000.00	900000.00	0.00	100.0
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	900,000.00	900,000.00	0.00	100.0
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	900,000.00	900,000.00	0.00	100.0
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	381,360,100.00	377,456,071.19	3,904,028.81	99.0
1320	**ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	380,360,100.00	376,796,071.19	3,564,028.81	99.1
132001	Орон нутгийн төсвөөс	380,360,100.00	376,796,071.19	3,564,028.81	99.1
120004	**ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС**	1,000,000.00	660,000.00	340,000.00	66.0
1E+06	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,000,000.00	660,000.00	340,000.00	66.0
62	**АЖИЛЛАГСДЫН ТОО**	21	21	0.00	
620001	Удирдах ажилтан	7	7	0.00	
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	11	11	0.00	
620003	Үйлчлэх ажилтан	3	3	0.00	

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
I	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**		**65,290,485.22**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**		**65,290,485.22**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**		65,290,485.22

210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж		65,290,485.22
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		51,665,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого		13,625,485.22
IV	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)**	**0.00**	**0.00**
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.00	0.00
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.00	0.00

3.Аудитын тайлан

3.1. Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасан бүрэн эрхийн хүрээнд Баян-Овоо сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын дүгнэлтийг М.Жавзансүрэн танд танилцуулж байна.

Энэхүү тайланд шалгагдагч этгээдийн санхүү, нягтлан бодох бүртгэл, дотоод хяналтад хийсэн үнэлгээ, аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал бүхий аудитын дүгнэлт түүний үндэслэлийн талаар тус тус хураангуйлан толилуулав.

Аудитын тайланд шалгагдагч этгээдэд төсвийн хөрөнгийн бүрдүүлэлт, зарцуулалтад тавих хяналтыг сайжруулах, үр ашигтай зарцуулах талаар өгсөн зөвлөмжүүдийг менежментийн захидалд тусгасан болно.

Аудитыг 2021 оны 02 дугаар сарын 23-аас 2021 оны 02 дугаар сарын 25–ны хооронд Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитор Б.Нарангэрэл хариуцаж хэрэгжүүлэв.

Баян-Овоо сумын Засаг даргын Тамгын газар нь 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд аудит хийх хүсэлтийг Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2020 оны 10 дүгээр сарын 23-ны өдрийн 190 тоот албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.2. Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүй

Баян-Овоо сумын Засаг даргын Тамгын газрын үйл ажиллагааны чиглэлийг дараах байдлаар тодорхойлжээ. Үүнд:

- Засаг даргын үйл ажиллагааны хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх, эдийн засаг нийгмийг хөгжүүлэх үндсэн чиглэлийн зорилтыг хангах.
- Тамгын газрын бүтэц зохион байгуулалтыг боловсронгуй болгох, удирдлагын манлайллыг дээшлүүлэх, төр засаг, нийслэл, орон нутгийн удирдлагын тогтоол, шийдвэрийн биелэлтийг зохион байгуулах, хэрэгжүүлэх, хяналт тавих.
- Нутгийн захиргааны байгууллагуудыг удирдлага зохион байгуулалтаар хангах, боловсон хүчний мэдлэг боловсрол, мэргэшлийг дээшлүүлж, төрийн албан хаагчдын ажлын нөхцөл, стандартыг хангах.
- Нутгийн захиргааны байгууллагын чиг үүргийн дагуу иргэдэд төр, нийгмийн үйлчилгээг үзүүлэх, сумын хэмжээнд төрийн удирдлагыг хэрэгжүүлэх.

Тайлант хугацаанд байгууллагын санхүүгийн үйл ажиллагаанд мөрддөг хууль, тогтоомж, бодлого, журамд өөрчлөлт гараагүй байна. Дараах хууль тогтоомжийг мөрдөж байна.

- Төрийн аудитын тухай хууль
- Төсвийн тухай хууль
- Монгол Улсын Засаг, захиргаа нутаг дэвсгэрийн нэгж түүний удирдлагын тухай хууль
- Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль
- Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хууль
- Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль
- Шилэн дансны тухай хууль
- Монгол Улсын 2020 оны Төсвийн тухай хууль
- Татварын багц хуулиуд
- Нийгмийн даатгалын тухай хууль
- Монгол Улсын Засаг, захиргаа нутаг дэвсгэрийн нэгж түүний удирдлагын тухай хууль

3.3 НЯГТЛАН БОДОХ БҮРТГЭЛИЙН ҮНДСЭН БОДЛОГО, ДОТООД ХЯНАЛТ

Баян-Овоо сумын Засаг даргын Тамгын газрын санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангаа Төсвийн тухай хууль болон УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн баталсан төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, журмын дагуу үнэн зөв бэлтгэх үүрэгтэй.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, холбогдох стандарт, хууль тогтоомжтой нийцсэн байна.

Баянхонгор аймгийн Санхүүгийн хяналт, дотоод аудитын алба 2020 онд харьяа орон нутаг дахь Баян-Овоо сумын Засаг даргын Тамгын газрын санхүүгийн үйл ажиллагаанд дотоод аудит хийгээгүй байна.

Тус байгууллагын дотоод хяналтын эрсдэлийг төлөвлөлтийн үе шатанд “Дунд” гэж үнэлсэн бөгөөд гүйцэтгэлийн үе шатанд дахин хянахад дотоод хяналт үр нөлөөтэй гэж үзлээ.

3.4. МАТЕРИАЛЛАГ БАЙДАЛ

Аудитыг төлөвлөх үе шатны материаллаг байдлыг АДБОУС 1320, АОУС 320-ын дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлангийн нийт зардлыг сонгож, эрсдэлийн түвшнийг “Дунд” гэж үнэлэн материаллаг байдлын хувь хэмжээг 2 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн үе шатанд материаллаг байдлын түвшнийг 2020 оны 3 дугаар улирлын үр дүнгийн тайлангийн нийт зардал 440799.2 мянган төгрөгөөс 2 хувиар буюу 8816.0 мянган төгрөгөөр материаллаг байдлыг тооцсоныг гүйцэтгэлийн үе шатанд 2020 оны жилийн эцсийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардал 566552,3 мянган төгрөгөөс 2 хувиар буюу 11331,0 мянган төгрөгөөр тооцов.

3.5. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

Баян-Овоо сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн 1747696,3 мянган төгрөг байгаа нь өмнөх оноос 135367.7 мянган төгрөгөөр буюу 8.4 хувиар өссөн байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан авлага, бараа материал, үндсэн хөрөнгө, өр төлбөр, Засгийн газрын оролцоо данс байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	47,866.3	48,381.1	514.8
Мөнгөн хөрөнгө	-	-	-
Авлага	2,197.7	1,600.0	(597.7)
Урьдчилгаа	-	-	-
Бараа материал	45,668.5	46,781.1	1,112.6
ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	1,564,462.4	1,699,315.2	134,852.8
Үндсэн хөрөнгө	1,981,372.2	2,232,136.8	250,764.6
Хуримтлагдсан элэгдэл	(416,909.8)	(532,821.6)	(115,911.8)
Нийт хөрөнгө	1,612,328.7	1,747,696.3	135,367.7
Өр төлбөр	-	15,158.9	15,158.9
Засгийн газрын оролцоо /Эздийн өмч/	1,612,328.7	1,732,537.5	120,208.8
Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	1,612,328.7	1,747,696.3	135,367.7

Эх сурвалж: Тус байгууллагын 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан

Өмнөх онд дансны авлага 2197.7 байсан ба харин тайлант онд Ган хошуу ХХК-ын зураг төсвийн 1600,0 мянган төгрөгийг авлагаар тусгасан байна.

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 46781.1 мянган төгрөг болж 1112.6 мянган төгрөгөөр өссөн бусад хангамжийн материалын дансанд 4000,0 мянган төгрөгийн үнэ төлбөргүй өвс тэжээл авч нөөцөлсөн нь голлох нөлөөг үзүүлж байна.

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 2232136.8 мянган төгрөг болж 250764,6 мянган төгрөгөөр өссөн нь төсвийн хөрөнгөөр 54689,0 мянган төгрөгийн хөрөнгө худалдан авч, Баян-Овоо сумын ИТХ-ын тэргүүлэгчдийн 2020 оны 12 дугаар сарын 25-ны өдрийн 21 тоот тогтоолоор үнэ төлбөргүй хүлээн авсан 218235,1 мянган төгрөгийн хөрөнгө бүртгэж, аймгийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын Тэргүүлэгчдийн 2020 оны 07 дугаар сарын 31-ны өдрийн 49 дугаар тогтоолоор 11437,3 мянган төгрөгийн хуучин барилгыг акталсантай холбоотой байна.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 1732537.5 мянган төгрөг болж 120208.8 мянган төгрөгөөр өссөн нь тайлант үеийн үр дүн 120208.8 мянган төгрөгийн өөрчлөлтөөс шалтгаалжээ.

Тус байгууллагын санхүүгийн үр дүнгийн тайлангаар нийт орлого 686761,1 мянган төгрөг болж, өмнөх оноос 57292,7 мянган төгрөгөөр буюу 9,1 хувиар өссөн байна.

Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан нь үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого болон нэмэлт санхүүжилтийн орлого байна. Тусламж санхүүжилтийн орлого өмнөх оноос 151070,4 мянган төгрөгөөр өссөн нь нэмэлт санхүүжилтийн орлого 52351,1 мянга, орон нутгийн төсвөөс санхүүжих орлого 98719,3 мянган төгрөгөөр нэмэгдсэнтэй тус тус холбоотой байна.

Нийт зардал 556403,3 мянган төгрөг байгаа нь өмнөх оноос 137765,0 мянган төгрөгөөр буюу 32,9 хувиар өссөн байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан зардлууд нь цалин, хөлс болон нэмэгдэл урамшил, НДШ, байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал, хангамж бараа материалын зардал, бараа үйлчилгээний бусад зардал нэмэгдсэнтэй холбоотой байна

3.6. Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт санхүүжилт

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь энэ хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2020 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 318181,8 мянган төгрөгөөр, нийт зарлагыг 318181,8 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн захирагчийн хүргүүлсэн төсвийн төслөөс 63367 мянган төгрөгөөр нэмэгдүүлж 381548,8 мянган төгрөгөөр баталсан байна.

Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 1 хөтөлбөрийн 5 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 381360,1 мянган төгрөгийн төсөв батласнаас 380361,1 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсвийн санхүүжилтээр 1000.0 мянган төгрөгийг төсөвт байгууллагын өөрийн орлогоос санхүүжүүлэхээр төлөвлөжээ.

Гүйцэтгэлээр орон нутгийн төсвөөс 380360,1 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч, төсөвт байгууллагын өөрийн орлогоор 660,0 мянга, нийт 381020,1 мянган төгрөгийн орлого бүрдүүлж, урсгал үйл ажиллагаанд 377456,0 мянган төгрөгийг зарцуулж 3904,1 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсөвт буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 377456,0 мянган төгрөг буюу 99,0 хувьтай байгаа нь хангамж бараа материалын зардлыг 1532,5 мянга, эд хогшил, урсгал засварын зардлыг 318,0 мянга, бусдаар гүйцэтгүүлсэн бараа ажил үйлчилгээний зардлыг 214,6 мянга, бараа

үйлчилгээний бусад зардлыг 1448,1 мянган төгрөгөөр тус тус хэмнэсэнтэй холбоотой байна.

Нийт төсвийн зардлын гүйцэтгэлийг дутуу зарцуулсан нь 70106 хөтөлбөрийн 80101 арга хэмжээ 1526,8 мянга, 80106 арга хэмжээ 763,6 мянга, 81102 арга хэмжээ 6,2 мянга, 82212 арга хэмжээ 1267,5 мянган төгрөгөөр тус тус дутуу зарцуулагдсантай холбоотой байна.

Хүснэгт3: Төсвийн гүйцэтгэл хөтөлбөр, арга хэмжээгээр

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны			
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	381,360,100.00	377,456,071.19	3,904,028.81	98.9
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	381,360,100.00	377,456,071.19	3,904,028.81	98.9
ХӨТӨЛБӨР 70106-ОН-ын гүйцэтгэх засаглалын удирдлага					
АРГА ХЭМЖЭЭ 80101-Үндсэн үйл ажиллагааны зардал					
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	268,710,300.00	268,710,300.00	0.00	100.0
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	180,316,500.00	180,280,140.69	36,359.31	100.0
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	22,539,700.00	22,539,691.11	8.89	100.0
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	22,430,000.00	22,429,992.36	7.64	100.0
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	32,660,800.00	31,131,320.00	1,529,480.00	95.3
2105	Нормативт зардал			0.00	
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	2,673,000.00	2,655,000.00	18,000.00	99.3
2107	Томилолт, зочны зардал	2,942,000.00	2,942,000.00	0.00	100.0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	4,136,700.00	4,096,050.00	40,650.00	99.0
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2011600.00	1769350.00	242,250.00	
АРГА ХЭМЖЭЭ 80106-Баг, хорооны ҮАЗардал					
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	58,039,300,.00	42,963,469.82	763,622.97	98.2
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	43,318,000,.00	42,963,469.82	354,530.18	82.5
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	5,441,000.00	5,440,997.21	2.79	100.0
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал				
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	5,965,000.00	5,962,020.00	2980.00	100.0
2105	Нормативт зардал			0.00	
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	500,000.00	200,000.00	300,000.00	40.0
2107	Томилолт, зочны зардал	1,200,000.00	1,200,000.00	0.00	100.0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,215,300.00	1,109,190.00	106,110.00	91.3
2132	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	400000.00	400000.00	0.00	100.0
АРГА ХЭМЖЭЭ 80802-Ажил олгогчоос олгох тэтгэмж,					
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	500,000.00	500,000.00	0.00	100,0
2132	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	500,000.00	500,000.00	0.00	100.0
АРГА ХЭМЖЭЭ 81102-Орон нутгийн нөөц хөрөнгө					
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	48,000,000.00	47,993,850.00	6,150.00	100.0
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	48,000,000.00	47,993,850.00	6,150.00	100.0

АРГА ХЭМЖЭЭ 82212-Хур хог хаягдал, орчны бохирдол					
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	5,110,500,00	3,843,000.00	354,530.18	99.2
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	3,910,800.00	3,843,000.00	67,800.00	98.3
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,199,700.00		1,199,700.00	0.0

Эх сурвалж: Байгууллагын 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр харуулсан мэдээллийг энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

Нэмэлт санхүүжилт

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Тайлант онд нэмэлт санхүүжилтийн дансаар оготно устгалын зардлаас 8640,0 мянга, уур уурхайн нөхөн сэргээлтийн барьцаанаас 4675,4 мянга, аймгийн ЗДТГ-аас автомашины санхүүжилтээс 40000,0 мянга, шагнал урамшуулал 2000,0 мянга, хамтарсан багийн санхүүжилтээс 1000,0 мянга, мал тооллогоос 666.8 мянга, бусад орлого 12493,1 мянган төгрөгийн орлого орсныг гүйцэтгэлээр 65290,5 мянган төгрөгийн зарцуулж, 4604.9 мянган төгрөгийг төвлөрүүлсэн байна.

3.7. Шилэн дансны мэдээлэл

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор батлагдсан "Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам"-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Хүснэгт 3: Шилэн дансны мэдээлэл

д/д	Хугацаа	Төрөл	Удаа	Хугацаанд байршуулсан	Хугацаа хоцроож байршуулсан	Хугацаа нь болоогүй мэдээлэл	Байршуулаагүй
1	Бүтэн жил	11	11	9		2	
2	Хагас жил	4	4	4			
3	Улирал бүр	1	4	3	1		
4	Сар бүр	3	36	35	1		
5	Тухай бүр	8	96	82	14		
6	Нийт	27	151	133	16	2	0

Эх сурвалж: Шилэн дансны цахим хуудас

Тайлант хугацаанд оруулбал зохих 151 мэдээллээс тухай бүр оруулахаас сар бүр болон тухай бүр оруулах төсвийн хэтрэлт хэмнэлтийн шалтгаан тайлбар, тухайн жилийн төсөвт орсон нэмэлт өөрчлөлт, хөрөнгийн болон урсгал зардалд тусгагдсан арга хэмжээний тендерийн ерөнхий мэдээлэл, Нийтийн албанд нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хуулийн 8, 9 дүгээр зүйлд заасан мэдэгдэл, тушаал шийдвэртэй холбоотой, аудитын тайлан, дүгнэлт, зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ зэрэг нийт 16 мэдээллийг хугацаа хоцроож мэдээлсэн байна.

3.8. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн 199615,0 мянган төгрөгийн зөрчилд 5760,0 мянган төгрөгийн 1 төлбөрийн актыг биелүүлж, 64755,0 мянган төгрөгийн зөрчлийг арилгах 3 албан шаардлагыг хэрэгжүүлсэн байна. Аудитаар өгсөн 129100,0 мянган төгрөгийн 8 зөвлөмжийн хэрэгжилт 100 хувьтай байна.

Хүснэгт 3 Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн төлбөрийн акт, албан шаардлагын хэрэгжилт

/мянган.төг/

Үзүүлэлт	Өмнөх оны илрүүлэлт		Биелэлт		Зөрүү		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Акт	1	5760,0	1	5760,0			
Албан шаардлага	3	64755,0	3	64755,0			
Зөвлөмж	8	129100,0	8	129100,0			
Нийт дүн	5	199615,0	5	199615,0			

3.9. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 63404,3 мянган төгрөгийн алдаа зөрчил илэрснээс, 59404,3 мянган төгрөгийн алдаа зөрчлийг арилгах 2 албан шаардлага , 4000,0 мянган төгрөгийн зөрчлийг давтан гаргахгүй байх 3 заалт бүхий зөвлөмж өглөө.

Залруулсан алдаа

Байхгүй.

Зөвлөмж өгөхөөс бусад байдлаар шийдвэрлэсэн алдаа, зөрчил

Аудитаар 63404,3 мянган төгрөгийн залруулагдаагүй алдаа, зөрчил илэрч 59404,3 мянган төгрөгийн 2 зөрчилд албан шаардлага хүргүүлэв. Үүнд:

1. Тайлант хугацааны шатахууны тайланг жолоочийн тооцооны хуудастай тулган баталгаажуулахад 20399.5 мянган төгрөгийн шатахууныг замын хуудасгүйгээр зарцуулсан байгаа нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.1, 13.4, 13.7 дахь заалтуудтай тус тус нийцэхгүй, санхүүгийн тайлагналын "Үнэлгээ","Үнэн зөв байдал" батламж мэдэгдлүүдийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Жолоочийн тооцооны хуудасгүйгээр зарцуулсан 20399,5 мянган төгрөгийн шатахууныг тайланг Сангийн сайдын 2017 оны 12 дугаар сарын 05-ны өдрийн 347 тоот тушаалаар батлагдсан "тооцооны маягт хөтлөх заавар"-ын НХМаягтТМ-4 маягтын дагуу бүрдүүлж, зөрчлийг арилгах албан шаардлага хүргүүлэхээр шийдвэрлэв.

2. Тайлант онд Сум дундын ойн ангиас ирсэн 39004.8 мянган төгрөгийн өвс тэжээлийг данс бүртгэлд тусгаагүй, бараа материалд орлогоор бүртгээгүй, тооцоо нийлсэн акт үйлдэж баталгаажуулаагүй байгаа нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.4.2, 20.2.6 дахь заалтуудтай тус тус нийцэхгүй, санхүүгийн тайлагналын "Оршин байх","Эрх ба үүрэг" батламж мэдэгдлүүдийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Сум дундын ойн ангиас олгосон өвс тэжээлийг данс бүртгэлд бүрэн тусгаж, тооцоог хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулан зөрчлийг арилгах албан шаардлага хүргүүлэхээр шийдвэрлэв.

Аудитын зөвлөмж

Аудитаар илэрсэн 4000,0 мянган төгрөгийн алдаа, зөрчилд 3 зөвлөмж өгч, менежментийн захидалд тусгав.

3.10. Балансын дараах үйл явдал болон дараагийн аудитаар авч үзэх анхаарал татахуйц бусад чухал асуудлууд

Дараагийн аудитаар байгууллагын мараа материалын шатахууны тайланг тусад нь авч үзэх.

Тайлант оны бараа материалын шатахууны тайланг тулгахад жолоочийн тооцооны хуудасгүйгээр 20399,5 мянган төгрөгийн шатахууныг зарцуулсан байна.

Дараагийн санхүүгийн тайлангийн аудитаар шатахууны тайланг гаргахдаа жолоочийн тооцооны хуудсыг Сангийн сайдын батлагдсан маягтын дагуу үнэн зөв, бүрэн хөтөлсөн эсэхийг шалгаж үзэх.

4. Менежментийн захидал

Менежментийн захидалд цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлоор нь эрэмбэлэн үзүүлэв. Үүнд:

1. *Удирдлагын дээд болон дотоод хяналттай холбоотой асуудал*

1.1. <u>*Илрүүлэлт:*</u> Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудсанд 2020 онд нийт 151 мэдээлэл оруулахаас сар бүр болон тухай бүр оруулах төсвийн хэтрэлт хэмнэлтийн шалтгаан тайлбар, тухайн жилийн төсөвт орсон нэмэлт өөрчлөлт, хөрөнгийн болон урсгал зардалд тусгагдсан арга хэмжээний тендерийн ерөнхий мэдээлэл, Нийтийн албанд нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хуулийн 8, 9 дүгээр зүйлд заасан мэдэгдэл, тушаал шийдвэртэй холбоотой, аудитын тайлан, дүгнэлт, зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ зэрэг нийт 16 мэдээллийг хугацаа хоцроож мэдээлсэн нь Шилэн дансны хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1 .дэх "Энэ хуулийн 3.1.1, 3.1.2-т заасан байгууллага, албан тушаалтан дараах мэдээллийг тогтмол мэдээлнэ" 6.4 " Энэ хуулийн 3.1.1, 3.1.2-т заасан байгууллага дараах мэдээллийг долоо хоногийн дотор мэдээлнэ" гэсэн заалтыг зөрчсөн.

1.2. <u>*Эрсдэл:*</u> Шилэн дансны тухай хуулийг хэрэгжүүлээгүй байх.

1.3. <u>*Өгсөн зөвлөмж:*</u> Шилэн дансны хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1 .дэх "Энэ хуулийн 3.1.1, 3.1.2-т заасан байгууллага, албан тушаалтан дараах мэдээллийг тогтмол мэдээлнэ" 6.4 " Энэ хуулийн 3.1.1, 3.1.2-т заасан байгууллага дараах мэдээллийг долоо хоногийн дотор мэдээлнэ" гэсний дагуу батлагдсан төсөв гүйцэтгэл, батлагдсан орон тоонд орсон өөрчлөлт, хөрөнгө оруулалт, тендерийн ерөнхий мэдээлэл, төсөв, өмч хөрөнгө зарцуулахтай холбоотой шийдвэрийг хугацаанд нь мэдээлж хуулийг хэрэгжүүлж ажиллах.

1.4. <u>*Байгууллагаас өгсөн хариу тайлбар:*</u>*Зөвлөмжийг хэрэгжүүлж ажиллана.*

2. Балансын данстай холбоотой асуудал

<u>*2.1. Илрүүлэлт:*</u> Байгууллагын үндсэн хөрөнгийг тооллогын бүртгэлтэй тулган баталгаажуулахад 4000,0 мянган төгрөгийн барилга байгууламжийг тооллогын бүртгэлд орхигдуулж, тооллогыг чанаргүй зохион байгуулсан байгаа нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 12 дугаар зүйлийн 12.2.1-д "Хөрөнгө, төлбөр тооцооны тооллогыг ... жилийн санхүүгийн тайлан гаргахын өмнө заавал хийнэ", 20 дугаар зүйлийн 20.2.6-т "эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах", 5 дугаар зүйлийн 5.1.4 "үнэн зөв байх" 5.1.5 "хэмжигдэхүйц байх" гэсэн заалтуудтай нийцэхгүй байна.

<u>*2.2. Эрсдэл:*</u> Холбогдох хууль, тогтоомж, заавар журам, стандартыг мөрдөөгүйгээс хөрөнгө дутагдах.

<u>*2.3. Өгсөн зөвлөмж:*</u> Байгууллагын жилийн эцсийн тооллого, тооцоог үнэн бодитой, чанартай гүйцэтгэх, байгууллагын өмч хамгаалах зөвлөлийн хариуцлагыг дээшлүүлж ажиллах.

<u>*2.4. Байгууллагаас өгсөн хариу тайлбар:*</u> *Зөвлөмжийг хэрэгжүүлж ажиллана.*

3. Тайлант үеийн ерөнхий чиглэл

<u>*3.1. Илрүүлэлт:*</u> Тайлант оны дахин үнэлгээ дансыг тулгахад санхүүгийн тайлангаар 313012.0 мянга, СТАУС программын үндсэн хөрөнгийн журналаар 141566.9 мянган төгрөг буюу 171445.1 мянгаар зөрүүтэй байгаа нь Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалаар батлагдсан "Төсөвт байгууллагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар"-ын

4.44. "Дахин үнэлгээний нэмэгдлийг хэрэгжсэн үед нь хуримтлагдсан үр дүн данс руу шилжүүлнэ" гэсэн заалттай нийцэхгүй байна.

3.2. Эрсдэл: Холбогдох хууль, тогтоомж, заавар журам, стандартыг мөрдөөгүйгээс санхүүгийн тайлан буруу илэрхийлэгдэх.

3.3. Өгсөн зөвлөмж: Цаашид 2018 оноос өмнөх онуудад хийгдсэн дахин үнэлгээний тайлангийн мэдээллийн дагуу дахин үнэлгээ дансны бүртгэлийг залруулах зөвлөмж өгөв.

3.4. Байгууллагаас өгсөн хариу тайлбар: Зөвлөмжийг хэрэгжүүлж ажиллана.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2021 оны 06 дугаар сарын 30-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

АУДИТЫН ТАЙЛАНГ:

Бэлтгэсэн:

АУДИТОР Б.НАРАНГЭРЭЛ 2021.02.25

Анхан шатанд хянасан:

ХЭЛТСИЙН ДАРГА БӨГӨӨД АУДИТЫН МЕНЕЖЕР А.ЦЭЭНЯМ 2021.02.25

Хоёр дахь шатанд хянасан:

ДАРГА БӨГӨӨД ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Б.МӨНХБАТ 2021.02.25

005 ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА ЗӨРЧИЛГҮЙ САНАЛ ДҮГНЭЛТ

5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт

Огноо	Аудитын нэр:	Баян-Овоо сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит	Аудитын код:
2020			БНА-2021/28/СТА-ТШЗ
Шалгагдсан байгууллагын нэр:		Баян-Овоо сумын Засаг даргын Тамгын газар	Мянган төгрөг

№	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Мөнгөн дүн	Аудитын байгууллагаас гаргасан шийдэл	Алдаа, зөрчилтэй асуудал гаргасан албан тушаалтны	
				Албан тушаал	Овог нэр
	1	2	3	4	5
1	Тайлант хугацааны шатахууны тайланг жолоочийн тооцооны хуудастай тулган баталгаажуулахад 20399.5 мянган төгрөгийн шатахууныг жолоочийн замын хуудасгүй зарцуулж, нягтлан бодогч тооцоог бүрэн бодоогүй байна.	20399,5	Албан шаардлага хүргүүлэх	Дарга, нягтлан бодогч	М.Жавзансүрэн, Л.Алимаа
2	Тайлант онд Сум дундын ойн ангиас ирсэн 39004.8 мянган төгрөгийн өвс тэжээлийг данс бүртгэлд тусгаагүй, бараа материалд орлогоор бүртгээгүй, тооцоо нийлсэн акт үйлдэж баталгаажуулаагүй байна.	39004,8	Албан шаардлага хүргүүлэх	Дарга, нягтлан бодогч	М.Жавзансүрэн, Л.Алимаа
3	Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилтийн хүрээнд мэдээлбэл зохих 151 мэдээллээс хугацаа 16 мэдээллийг хоцроож мэдээлсэн байна.	0	Зөвлөмж өгөх	Дарга, нягтлан бодогч	М.Жавзансүрэн, Л.Алимаа
4	Байгууллагын үндсэн хөрөнгийг тооллогын бүртгэлтэй тулган баталгаажуулахад 4000,0 мянган төгрөгийн барилга байгууламжийг тооллогын бүртгэлд орхигдуулж, тооллогыг чанаргүй зохион байгуулсан байна.	4000,0	Зөвлөмж өгөх	Дарга, нягтлан бодогч	М.Жавзансүрэн, Л.Алимаа
5	Тайлант оны дахин үнэлгээ дансыг тулгахад санхүүгийн тайлангаар 313012.0 мянга, үндсэн хөрөнгийн журналаар 141566.9 мянган төгрөг буюу 171445.1 мянгаар зөрүүтэй байна.	0	Зөвлөмж өгөх	Дарга, нягтлан бодогч	М.Жавзансүрэн, Л.Алимаа
	ДҮН	**63404,3**			